

Approaching language rights and justice for linguistic minorities from the perspective of constitutional economics

BENGT-ARNE WICKSTRÖM

WORKING PAPER NO. 24-4

Updated: 2025-02-06

REAL

Research group “Economics, policy analysis, and language”

Approaching language rights and justice for linguistic minorities from the perspective of constitutional economics

BENGT-ARNE WICKSTRÖM*

Updated: 2025-02-06

Abstract

Methodological individualism is a central concept in normative economics. As the point of departure of our discussion of linguistic justice, we postulate as a benchmark the equality of all individuals in relation to their first (or preferred) language. In the benchmark situation, all individuals possess identical language rights in relation to the possibilities of using their preferred language in any social situation. Degree of linguistic justice is then a characterization of the society analyzed. Language rights for individuals with different first languages are introduced by the government through language policy with the goal of increasing the degree of linguistic justice of society.

Any deviation from this ideal, that is, any restriction imposed on the individual's language rights, has to be motivated. One such motivation is the impracticability of associated policy measures, for instance due to cost arguments. A constitutional-economics analysis of the allocation of language rights focuses on such a trade-off between equity (in some well-defined sense) and efficiency (in the sense of cost-benefit analysis). One can define a scale running from perfect equality combined with extensive inefficiency (high costs in comparison to the individual benefits) to perfect efficiency combined with considerable inequalities between different individuals of different mother tongues. "(Linguistic) justice" of the public policy is then defined as an "optimal" choice, or trade-off, on this scale. How to justify the "optimal" choice becomes the core of the analysis.

An alternative approach to linguistic justice – based on "capabilities" – is also briefly mentioned.

For the analysis, several tools are available in the tool chest of the economist, two of which will be discussed in this essay:

1. An intuitive-imaginary analysis, based on a *Gedankenexperiment* involving an imaginary "original position" behind a "veil of ignorance" from which the choice between

*Andrássy-Universität Budapest

Research group "Economics, policy analysis, and language" (REAL)

Email: bengt-arne.wickstroem@andrassyuni.hu

different societies can be seen as an individual's choice of implicit income distributions under uncertainty about the individual's own position in this distribution. The chosen society is then defined as "just" and the choice is determined by the individuals' attitude towards uncertainty.

2. A formal-axiomatic definition of a (paretian) social-welfare function in implicit incomes (money income plus perceived value of, for instance, language rights) of all citizens in the society. The definition of "justice" is then found in the formal properties of this welfare function.

Both approaches lead to the same qualitative results which will depend on the size of the different groups of people in society as well as on the costs and individual evaluation of the policy measures establishing language rights.

Keywords: linguistic justice, language rights, constitutional economics, social contract, social-welfare function, life's lottery

Resumo

Metodologia individuismo estas centra koncepto en normiga ekonomiko. Tiel oni postulas ke en diskuto pri lingva justeco me fokusiĝu sur la individuo, kaj la elirpunkto de la analizo estu la egaleco de ĉiuj individuoj rilate sian unuan (aŭ preferatan) lingvon. Do, ĉiu individuo posedu identajn lingvorajtojn rilate al la eblo uzi sian preferatan lingvon en ĉiuj sociaj situacioj. Grado de lingva justeco estas do karakterizado de la analizata socio. Lingvorajtojn por individuoj de malsamaj unuaj lingvoj enkondukas la registaro per lingvopolitiko kun la celo pligrandigi la gradon de lingva justeco de la socio.

Ĉiu deflankiĝo de ĉi tiu ideala elirpunkto, tio estas, ĉia limigo trudita al la lingvorajtoj de iu individuo, devas esti motivita. Unu tia kialo estas la neeblo pro praktikaj kialoj enkonduki certajn politikerojn, ekzemple pro kostargumentoj. Konstitucia-ekonomika analizo de la enkonduko de lingvorajtoj fokusiĝas sur tiu kompromiso inter egaleco (en iu klare difinita signifo) kaj efikeco (en la senco de kost-utila analizo). Oni povas difini skalon kurantan de perfekta egaleco kombinita kun ampleksa neefikeco (altaj kostoj kompare al la individua avantaĝo) al perfekta efikeco kombinita kun konsiderinda neegaleco inter malsamaj individuoj de malsamaj gepatraj lingvoj. «(Lingva) justeco» de la politiko tiam estas difinita kiel «optimuma» elekto, aŭ kompromiso, sur ĉi tiu skalo. Kiel pravigi la «optimuman» elekton fariĝas la kerno de la analizo.

Alternativa aliro al lingva justeco – bazita sur «kapabloj» – ankaŭ ricevas mallongan mencion.

Por ĉi tiu analizo, pluraj iloj disponeblas en la ilarkesto de la ekonomikisto, du el kiuj estas diskutataj en ĉi tiu eseo:

1. Intuicia-imagana analizo, bazita sur *Gedankenexperiment* metante individuojn en imagan «originan pozicion» malantaŭ «vualo de nescio». De tie la elekto inter malsamaj socioj povas esti bildigita kiel elekto de individuo inter distribuoj de implicita enspezo sub necerteco pri la propra pozicio de la individuo en tiu distribuo. La elektita socio tiam estas difinita kiel «justa». La elekto estas influata de la sinteno de la individuoj al necerteco.

2. Formal-aksioma difino de (pareta) funkcio de socia bonfarta en implicitaj enspezoj (monaj enspezoj kaj la sentata valoro de lingvaj rajtoj, ekzemple) de ĉiuj civitanoj de la socio. La difino de «justeco» tiam troviĝas en la formalaj ecoj de ĉi tiu bonfarta funkcio.

Ambaŭ aliroj kondukas al la samaj kvalitaj rezultoj kiuj dependas de la grandeco de la malsamaj grupoj de homoj en la socio same kiel de la kostoj kaj individua taksado de la politikeroj kiuj enkondukas la lingvajn rajtojn.

Samandrag

Metodologisk individualisme stâr centralt som omgref i normativ økonomi. I ein diskusjon om språkleg rettferd postulerer me difor at alle individ skal ha likt høve til å nytta førstespråket sitt (eller det foretrukne språket) - og det i alle sosiale situasjonar. Dette er referansesituasjonen vår. Graden av språkleg rettferd er altså ei karakterisering av det samfunnet som me analyserer. Språkrettar for individ med ulike fyrstespråk innfører regeringa med språkpolitikken sin som har som mål å auka graden av språkleg rettferd i samfunnet.

Kvart avvik frå referansesituasjonen, det vil seia kvar restriksjon i – eller innskrenking av – individet sine språkrettar må grunnjevast. Ein slik motivasjon kan vera at det er praktisk umogeleg å gjennomføra visse politiske tiltak på grunn av kostnadsargument. Avveinga i ein konstitusjonell-økonomisk analyse av tildelinga av språkrettar gjeld då på ei side likskap (i ei eller anna veldefinert tyding) og på hi sida effektivitet (i tydinga kostnadsnytte-analyse). Ein kan tenkja seg ein skala som går frå perfekt likskap kombinert med omfattande ineffektivitet (høge kostnader i høve til dei individuelle føremonane) som eitt ekstrepunkt fram til perfekt effektivitet kombinert med monaleg ulikskap mellom ulike individ med ulike morsmål som motsett ekstrepunkt. «(Språkleg) rettferd» vert då definert som ei «optimal» avveiging, på denne skalaen. Korleis dette «optimale» valet vert grunnjevast er kjernen i analysen.

Ei alternativ tilnærming til språkleg rettferd – basert på «evner» – vert også stutt omtala. For ei slik avveiging drøftar dette essayet to syn – og tilhøyrande verktoy:

1. Eit intuitivt-imaginært syn, basert på eit *Gedankenexperiment* som involverer ein imaginær «utgangsposisjon» – før fødselen – bak et «slør av uviten» kor valet mellom ulike samfunnsformer kan sjåast som eit individ sitt val av ei implisitt inntektsfordeling under uvisse om individet sin eigen posisjon i denne fordelinga. Det valte samfunnet definerast som «rettferdig», og individet si haldning til uvisse avgjer valet.
2. Eit formalt-aksiomatisk syn som fører til ein (paretiansk) velferdsfunksjon som er ein funksjon av alle borgarar si implisitte inntekt (pengeinntekt plus oppfatta verdi av, til dømes, språkrettar). Definisjonen av «rettferd» ligg då implisitt i dei formelle eigenskapane hjå denne funksjonen.

Begge syn gjev kvalitativt nokolunde det same resultatet. Desse er påverka av kor store dei ulike gruppene er og av kostnader – korrigererte for individuelle verdsetjingar – av dei ulike tiltaka som etablerer språkrettar.

This essay has been published as:

WICKSTRÖM, Bengt-Arne (2024). “Approaching language rights and justice for linguistic minorities from the perspective of constitutional economics”, in: *Language Problems and Language Planning* 48.2: *Les droits fondamentaux linguistiques existent-ils ? / Do linguistic human rights exist?* Edited by Laure CLÉMENT-WILZ: 189–212. DOI: doi.org/10.1075/lplp.00116.wic.